

היצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה

עונת קיץ 2017

אגף כלכלה ויחסים בינ"ל

אפריל 2017

היצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה במהלך עונת קיץ 2017

רשות התעופה האזרחית (רת"א) סיימה לאחרונה את הליך מתן ההיתרים להפעלת טיסות נוסעים סדירות לישראל וממנה במהלך עונת קיץ 2017. היתרים אלה ניתנו בהתאם להסכמי התעופה ולחוק רישוי שירותי תעופה ל- 59 חברות תעופה זרות ולשלוש חברות תעופה ישראליות.

הדו"ח להלן מצביע, בין היתר, על צפי לגידול בהיצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה בשיעור של כ- 13% לעומת היצע הטיסות במהלך עונת קיץ 2016 ובהמשך למגמת הגידול המשמעותי בהיצע הטיסות במהלך עונות קיץ של השנים: 2013, 2014, 2015 ו- 2016.

להלן פרוט ממצאי הדו"ח:

1. **גידול בהיצע הטיסות הכללי** - תרשים מס' 1 מצביע על כך שמגמת הגידול בהיצע טיסות הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג צפויה להימשך במהלך עונת קיץ 2017. הגידול בצפי היצע הטיסות לעונת קיץ 2017 לעומת היצע הטיסות במהלך עונת קיץ 2016 הוא בשיעור של כ- 13%. הצפי לגידול הוא בהמשך למגמת הגידול המשמעותי בהיצע הטיסות במהלך כל אחת מעונות הקיץ של השנים: 2013, 2014, 2015 ו- 2016.
2. **גידול בהיצע הטיסות לפי קבוצות נתיבים** - תרשים מס' 2 מצביע על כך, שצפי שיעור הגידול בהיצע הטיסות הישירות בקווים בין ישראל לאיחוד האירופי גבוה משמעותית משיעור הגידול הצפוי בהיצע הטיסות הישירות בין ישראל למדינות שאינן חברות באיחוד (כ- 15% מול כ- 10%). צפי היצע הטיסות בנתיבי האיחוד במהלך עונת קיץ 2017 גבוה בכ- 50% מהיצע הטיסות באותם נתיבים במהלך עונת קיץ 2013¹. יישום הסכם התעופה בין ישראל והאיחוד האירופי, מאפשר יותר ממחצית מצפי הגידול בהיצע הטיסות הישירות בין ישראל למדינות איחוד האירופי.
3. **גידול בהיצע הטיסות לפי חברות התעופה** - הגידול העיקרי בצפי היצע הטיסות נגזר מגידול בהיצע הטיסות של מספר חברות אשר חלקן צפוי להגדיל את היצע הטיסות שלהן באופן משמעותי². טיסות של חברות "חדשות" בנתב"ג³, התורמות לגידול בצפי היצע הטיסות, כוללות את הטיסות של החברות: "קתאי פסיפיק" אשר השיקה בתחילת העונה שירות של ארבע טיסות שבועיות בקו הונג קונג - ת"א, "ראיין אייר" אשר השיקה שירות של טיסה יומית בקו פאפוס - ת"א ו- "אייר טרנזט" המתכננת להפעיל מחדש יוני שירות בקו מונטריאול - ת"א⁴.

¹ שיעור גידול שנתי ממוצע של כ- 11% לעומת שיעור גידול שנתי ממוצע של כ- 7% בנתיבים האחרים.

² החברה הבולטת בהקשר זה היא חברת "וויז אייר" המתכננת להגדיל את היצע הטיסות שלה ל- 48 טיסות שבועיות ב- 17 קווים בין ישראל ליעדים באיחוד האירופי במהלך התקופה יוני- אוקטובר.

³ חברות "חדשות" הן חברות שלא הפעילו טיסות סדירות בנתב"ג במהלך עונות הקיץ הקודמות.

⁴ הקווים בין ת"א לפאפוס ובין ת"א למונטריאול יופעלו על בסיס עונתי.

4. **קווים** - השקת שרות של טיסות סדירות במהלך עונת קיץ 2017 בקווים חדשים מתוכננת ע"י חברת "לוט" וע"י חברת "וויז אייר". חברת "לוט" מתכננת השקת שרות בארבעה קווים חדשים בין ת"א ליעדים בפולין, כאשר חברת "וויז אייר" מתכננת השקת שרות בארבעה קווים חדשים בין ישראל ליעדים ב: רומניה, הונגריה, ליטא ו- סלובקיה⁵.

5. **חברות ישראליות** - יישום תכנית הטיסות הסדירות של חברות אל על, ארקיע ו- ישראייר שאושרה ע"י רת"א, מאפשר גידול מצרפי בשיעור של כ- 8% לעומת מספר הטיסות המצרפי שהופעל על ידן במהלך עונת קיץ 2016. צפי חלק השוק המצרפי של החברות הישראליות הוא כ- 36% מהיצע הטיסות לעומת חלק שוק של כ- 37% וכ- 36% במהלך עונות קיץ של השנים 2016 ו- 2015 בהתאמה. שימוש במטוסים חכורים מתברות תעופה זרות הצפוי להגיע במהלך עונת הקיץ לכ- 14% מהיצע הטיסות של החברות הישראליות, יאפשר להן להשיג גידול בהיצע הטיסות ובמספרי הנוסעים ללא גידול בצי המטוסים שלהן.

6. **רמת התחרות** - אחד המדדים המצביעים על רמת התחרות בין חברות התעופה הוא מספר הקווים בהם מופעלות טיסות סדירות ע"י שלוש חברות או יותר במקביל. תרשים מס' 3 מצביע על כך שמדד זה גדל במהלך השנים האחרונות באופן מתון לאחר עליית מדרגה במהלך עונת קיץ 2014. צפי המדד לעונת קיץ 2017 הוא 19 קווים⁶ לעומת 18 קווים במהלך עונות הקיץ של השנים 2016 ו-2015. הקווים החדשים שנוספו לרשימת הקווים עם שרות סדיר של שלוש חברות לפחות, הם הקווים ת"א- בלגרד ו- ת"א- למוסקבה, כאשר הקו ת"א- בריסל נגרע מהרשימה. בארבעה קווים רמת התחרות תואץ, כאשר מספר החברות שתפעלנה שרות סדיר בקווים אלה יגיע לשש או שבע חברות⁷. כמו כן, בשני קווים נוספים: ת"א- הונג קונג ו- ת"א- בייגינג, רמת התחרות גדלה לאחר השקת הטיסות הישירות של חברת "קתאי פסיפיק" במהלך עונת הקיץ הנוכחית ושל חברת "הניאן" במהלך קיץ 2015.

⁵ קו חדש נוסף שיופעל בשלב זה במהלך עונת הקיץ בלבד הוא הקו ת"א- מונטריאול.

⁶ הקווים בין ת"א ליעדים הבאים: ניו יורק, פריז, לונדון, רומא, מילאנו, ברצלונה, מדריד, מינכן, ברלין, פראג, בוקרשט, אמסטרדם, סופיה, ורשה, לרנקה, אתונה, בלגרד, מוסקבה ו- טבליסי.

⁷ הקווים: ת"א- לונדון/לוטון, ת"א- אמסטרדם, ת"א - לרנקה ו- ת"א- בוקרשט.

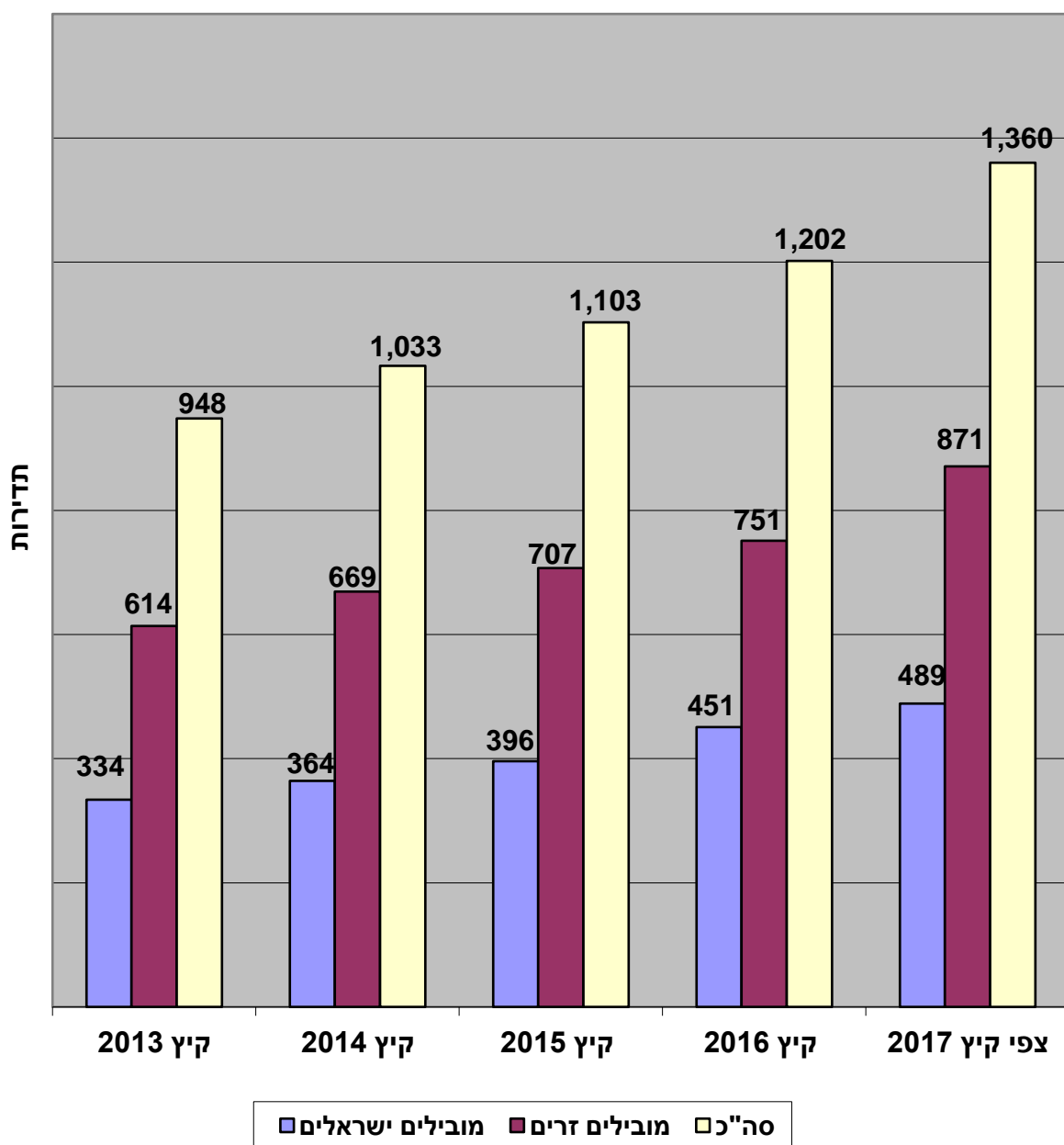

7. **מדיניות הליברליזציה של הסכמי התעופה** - מדיניות הליברליזציה של הסכמי התעופה המיושמת ע"י רת"א, ואשר כללה את חתימת הסכם התעופה בין ישראל לאיחוד האירופי במהלך שנת 2013, מאפשרת חלק משמעותי מהגידול בהיצע הטיסות. מדיניות זו, הבאה לידי ביטוי בתהליך שוטף של עדכון הסכמי תעופה באמצעות הגדלת מכסת התדירויות ומספר החברות הרשאיות להפעיל טיסות סדירות, תורמת להגדלת היצע הטיסות ומספר החברות המפעילות טיסות סדירות. הגידול בהיצע וברמת התחרות מובילים, להפחתת מחירי הטיסות ולגידול משמעותי בתנועת הנוסעים לישראל וממנה. מעבר להסכם בין ישראל לאיחוד האירופי עודכנו במהלך השנים האחרונות הסכמי תעופה בין ישראל עם מספר גדול יחסית של מדינות כולל עם מדינות שהיקף התנועה בינן לבין ישראל הינו משמעותי. חלק מהעדכונים של ההסכמים, אפשר הגדלת מספר החברות המפעילות שרות של טיסות סדירות ואת הגדלת היצע הטיסות הסדירות⁸.

⁸ עדכון ההסכמים עם המדינות הבאות אפשר גידול בהיצע הטיסות הסדירות: רוסיה, סין, קנדה, אוקראינה, גאורגיה, אתיופיה ו- סרביה.

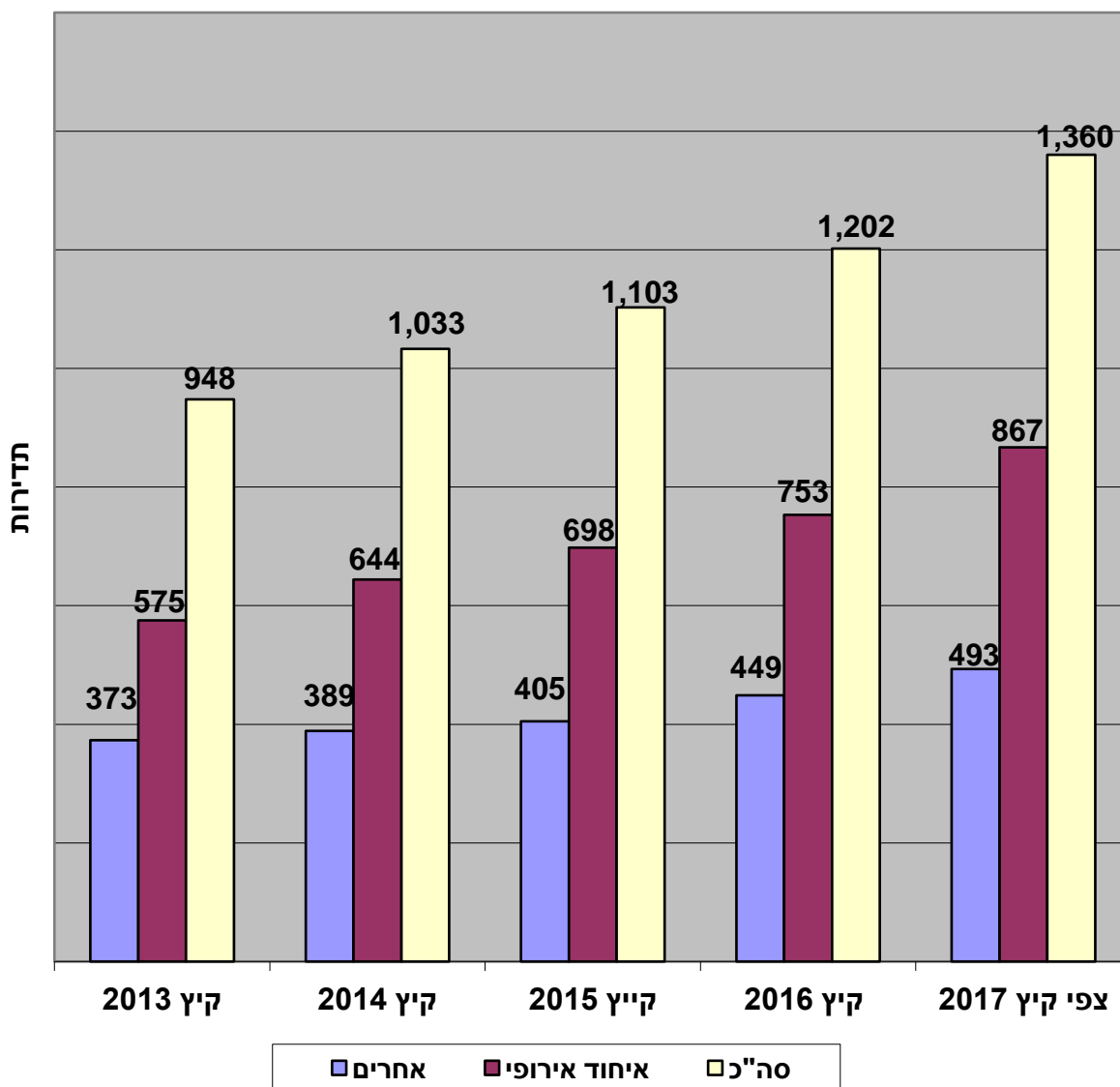
תרשים מס' 1 - תדירות שבועית ממוצעת מנתב"ג, טיסות נוסעים בינ"ל, עונות קיץ 2013-2017

מקור: רתי"א

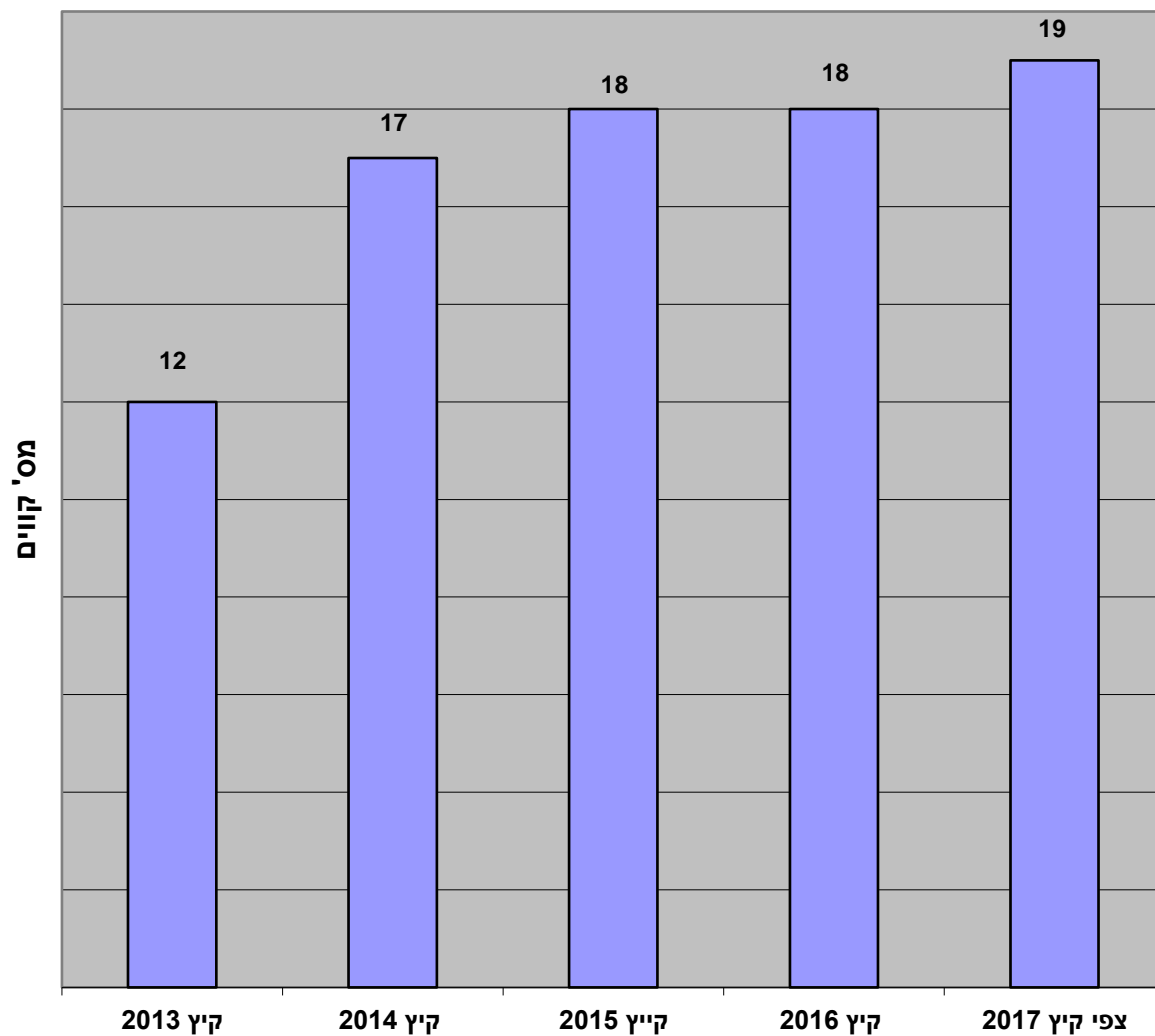
תרשים מס' 2 - תדירות שבועית ממוצעת בקווים בין נתב"ג למדינות האיחוד האירופי ובין נתב"ג למדינות אחרות, טיסות נוסעים, עונת קיץ 2013-2017

מקור: רת"א

תרשים מס' 3- קווים עם ריבוי מובילים (3 ומעלה), נתב"ג,
חברות סדירות, עונות קיץ 2013-2017

מקור: רת"א

לוח מס' 1 : צפי תדירות שבועית ומספר מובילים בקווים העיקריים לטווח קצר לישראל וממנה -

טיסות נוסעים, צפי יולי 2017

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה/ תדירות שבועית	מספר חברות (סדיר)	קו
91	טורקיש (63), פגסוס (28)	2	ת"א- איסטנבול
55	ארקיע (14), אאיגן (9), טוס (9), ישראייר (8), אל על (7), קובלט (4), בלו (4)	7	ת"א- לרנקה
44	אל על (12), טרום (10), ישראייר (6), וויז (6), בלו (5), ארקיע (3), בוקרשט (2)	7	ת"א- בוקרשט
31	אאיגן (14), אל על (10), אליטליה (7)	3	ת"א- אתונה
17	ג'ורג'יאן (7), אל על (4), ישראייר (4), ארקיע (2)	4	ת"א- טביליסי
15	אייר סרביה (7), ישראייר (5), ארקיע (3)	3	ת"א- בלגרד
14	רויאל ג'ורדניאן (14)	1	ת"א- עמאן
14	אל על (5), אייר בולגריה (4), וויז (3), ישראייר (2)	4	ת"א- סופיה

לוח מס' 2 : צפי תדירות שבועית ומספר חברות תעופה בקווים העיקריים לטווח בינוני לישראל וממנה -

טיסות נוסעים, צפי יולי 2017

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה / תדירות שבועית	מספר חברות (סדיר)	קו
65	אל על (25), בריטיש (19), איזי גיט (12), וויז (3), מונרך (3), ארקיע (3)	6	ת"א-לונדון/לוטון
61	אייר פרנס (21), אל על (20), טרנסאוויה (12), איזי גיט (5), ארקיע (3)	5	ת"א-פריז
57	אירופלוט (35), אל על (18), אורל (4)	3	ת"א-מוסקבה
39	אליטליה (21), אל על (13), ישראיר (3), ויואלינג (2)	4	ת"א-רומא
34	איר אוקראינה (23), אל על (11)	2	ת"א-קייב
34	אל על (11), ק.ל.מ (7), טרנסוויה (7), איזי גיט (5), ארקיע (2), ישראייר (2)	6	ת"א-אמסטרדם
34	טריוול סרוויס (19), אל על (11), בלו (2), וויז (2)	4	ת"א-פראג
32	לופטהנזה (21), אל על (11)	2	ת"א-פרנקפורט
31	איבריה (14), אל על (11), אייר אירופה (6)	3	ת"א-מדריד
31	אייר ברלין (14), אל על (11), איזי גיט (4), ישראייר (2)	4	ת"א-ברלין
30	לוט (13), אל על (9), וויז (3), ישראייר (3), שכר (2)	4	ת"א-ורשה
28	סויס (14), אל על (14)	2	ת"א-ציריך
26	אל על (11), לופטהנזה (10), טרנסוויה (3), ארקיע (1), ישראייר (1)	5	ת"א-מינכן
25	אוסטריאן (14), אל על (11)	2	ת"א-וינה
25	אל על (9), ויואלינג (7), ארקיע (2), נורוויג'ן (2), שכר (5)	4	ת"א-ברצלונה
24	ברסלס איירליינס (14), אל על (10)	2	ת"א-בריסל
22	אל על (13), איזי גיט (4), נאוס (3), ארקיע (2)	4	ת"א-מילאנו
22	אל על (11), וויז (7), שכר (4)	2	ת"א-בודפשט
14	אתיופיאן (14)	1	ת"א-אדיס

לוח מס' 3 : צפי תדירות שבועית ומספר חברות תעופה בקווים העיקריים לישראל וממנה לטווח ארוך-

טיסות נוסעים, צפי יולי 2017

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה/ תדירות שבועית	מספר חברות סדיר	קו
43	אל על (22), יונייטד (14), דלתה (7)	3	ת"א- ניו יורק
12	אייר קנדה (7), אל על (5)	2	ת"א- טורונטו
10	אל על (6), קתאי פסיפיק (4)	2	ת"א- הונג קונג
7	יונייטד (7)	1	ת"א- סן פרנסיסקו
7	הנייאן (4), אל על (3)	2	ת"א- בייג'ינג
6	אל על (6)	1	ת"א- בנגקוק
5	אל על (5)	1	ת"א- לוס אנג'לס
4	אייר קנדה (2), אייר טרנזט (2)	2	ת"א- מונטריאול
3	אל על (3)	1	ת"א- יוהנסבורג
3	קוריאן (3)	1	ת"א- סאול
3	אל על (3)	1	ת"א- מומביי
3	אל על (3)	1	ת"א- בוסטון

מקור: רת"א

לוח מס' 5 - צי מטוסי הנוסעים של המובילים הישראלים

צפי קיץ 2017	קיץ 2016	קיץ 2015	קיץ 2014	קיץ 2013	חברה / דגם
					אל על
6	6	6	6	6	B747-400
7	7	6	6	8	B767
0	0	2	2	2	B737-700
15	15	15	15	15	B737-800
8	8	5	4	0	B737-900
6	6	6	6	6	B777-200
					ארקיע
2	2	2	2	2	B757
5	3	2	2	1	E190
1	3	5	5	5	ATR 72
					ישראייר
2	2	2	2	2	ATR 72
3	3	2	2	2	AB 320
33	31	28	27	22	סה"כ סילון צר גוף
19	19	18	18	20	סה"כ סילון רחב גוף
52	50	46	45	42	סה"כ סילון
3	5	7	7	7	סה"כ טורבו פרופ
55	55	53	52	50	סה"כ כללי

מקור- רת"א